

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§. I. Ejus præstantia .

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

§. I.

Ejus Præstantia.

I.
Est effica-
cissimum
remedium
eradicand-
di vitia.

I. **E**Xamen particulare (usitatum Ascetis nomen) est cura singularis peculiare quoddam vitium eliminandi, aut aliquam speciatim virtutem adipiscendi. Quantæ id præstantiæ sit, inde elucet, quod tanquam efficacissimum eradicandis defectuum loliis instrumentum à SS. Patribus insolitis laudum encomiis super astra efferatur.

In Syria Basilius, (a) in Ægypto Antonius, (b) in Numidia Augustinus (c) illius usum velut inæstimabile vitæ spiritalis arcanum suis asseclis summo verborum pondere commendârunt. Idem seculis temporibus in Europa præstiterunt Bernardus, (d) Bonaventura, Cassianus, (e) aliique cum Doro-

(a) Serm. I. de renunt. sæc. & spirit. prof.
(b) Sozomenus lib. I. Hist. tripart. c. 11. & Nicephorus lib. 8. c. 4. (c) Lib. 50. homiliarum. hom. 24. (d) In Specul. Monach. (e) Collat. S. Abb. Serapionis c. 14.

Dorotheo; (f) dum illud velut latentem ingentis pretii thesaurum posterorum custodiae curaque crediderunt. Demum Ignatius, magnum illud Ecclesiae lumen, ejus praxin occupationem suo Ordini propriam esse voluit, ac per omnes quatuor mundi plagas Sociorum adminiculo propagavit.

Ut autem efficacia hujus tam praestantis remedii oculos pleno lumine feriat, ac penitus cognoscatur, finge, etiam tibi accidere, quod Giezi, ministro Elisei, olim evenisse sacrae Paginae memorant; cum, *consurgens diluculo, vidit exercitum in circuitu civitatis & equos & currus*; (g) finge, inquam, etiam te multiplici ac densato vitiorum agmine temet circumdatum cernere ac infestatum, summasque in angustias redactum. Nihilominus, hujus exercitii praesidio armatus si fueris, *noli timere*; (h) illud enim erit tibi *galea salutis*, (i) *clipeus*

(f) Doctr. 10. Item Serm. 11. de poenit. (g) 4. Reg. 6. v. 15. (h) Ibid. v. 16. (i) Isa. 59. v. 17.

pens fortium, (l) *gladius Domini*, (m) quo securus hostium iras ac tela rundes, animique tui Madianitas, Ge-
deone major, ultrici interneccione delebis.

Finge, te esse illum *agrum hominis pigri*, quem totum repleverant *urticae*: aut illam *vineam viri stulti*, cujus *superficiem operuerunt spinæ*; (n) verbò: cordis tui aream merum esse *senticeum* tot tribulis, quot *pravis motionibus sylvescens*. Hoc non obstante, *noli timere*; hujus examinis *farculo* usus si fueris, brevè erit *anima tua quasi hortus irriguus*, (o) imò quasi *hortus voluptatis*, (p) seu *paradisus malorum puniceorum cum pomorum fructibus*, in quo, divino flante Austro, *ubertim fluent aromata virtutum*. (q)

Demus denique prava te, feroci, alteram jam induta naturam, eaque multijuga peccandi consuetudine veluti

(l) Nah. 7. v. 20. (m) Judic. 7. v. 20.
(n) Prov. 24. v. 30. (o) Jer. 31. v. 12. (p)
Joël. 2. v. 3. (q) Cant. 4. v. 13, & 16.

tibi catena magna (r) vinctum esse, ac irretitum. Ponamus, etiam te cum Paulo ingemiscere: vah! tristem captivæ voluntatis servitutem! qua non, quod volo bonum, hoc ago; sed, quod nolo malum, illud facio. (s) Verùm noli timere, modò hanc exercitationem tibi familiarem reddas, eâdem, qua Samson, facilitate cunctos funes, & injecta dirumpes vincula, quomodo se rumpat quis filum, de stuppæ tortum putamine. (t)

Imò licet dominans tibi dira tyrannide affectio quasi statua illa magna ac sublimis, quam Nabuchodonosor in somnis viderat, staret contra te cum intuitu terribili: (u) aut quamvis ea velut arbor illa magna & fortis in medio cordis tui virentes ramos quaquaversum luxurianti fastu protenderet: (x) aut licet cum Goliatho tibi gigantea rabie insultaret; tamen unicum hoc adjumentum si constanter adhibueris, experi-

(r) Apoc. 20. v. 1. (s) Rom. 7. v. 15.
 (t) Jud. 16. v. 9. (u) Dan. 2. v. 31. (x)
 Dan. 4. v. 8.

experieris id esse illum lapillum, securim, ac victricem Davidis fundam, qua istam statuam, arborem, ferumque gigantem levi brachio dejicies, excindes, prosterne.

Ratio in promptu est; nam unica hac industria, si rite usurpetur, veluti bellico stratagemate hostium vires dividuntur, arcentur, infringuntur; nostræ verò junguntur, augentur, animantur. Quo fit, ut quævis vitia, utut magna ea sint, & ob ætas jam radices pertimescenda, minori tamen molimine debellantur, hoc ipso, quòd viritim impugnentur.

Rei veritatem teste historia naturæ imitatrix experientia docet. Sic Alexander magnus, cùm Euphratem ob alvei vastissimi rapiditatem, naviumque penuriam cum suo victore exercitu transnatare nequiret, eundem in minutos Euphrates dissectum, ac plures in rivos partitum, facili labore superavit. Pari modo etiam ille, qui collecta in fascem bacilla frangere unico

unico nisu minimè valuit, singula mediocri conatu in frustra comminuit. Sicut enim vis conjuncta fortior usque fuit, sic divisa debilior communi suffragio semper audiit, & etiamnum est.

Idem præsentì in negotio evenit; cum etiam hic rebellans defectuum robur, varias in partes distractum, haud parum enervetur; in nobis verò pugna ardor insigniter intendatur. Dum enim intellectus aliquo temporis spatio unum semper idemque vitium singillatim fugiendum designat; dum unum illud nominatim accusat, reprehendit, damnat: illius unius foeditatem, malitiam, gravitatem & nocumenta perpendit, ac meditatatur; oppositamque illi virtutem unicè laudat, extollit, suadet; fieri nequit, ut non etiam voluntas ad malum illud declinandum efficacius inclinetur, & pia importunitate quasi victa, vitare tandem statuat, quod averfandum esse, intellectus tot argumentis docet, tot stimulis urget.

Contrà verò hoc ipso , quòd blandienti noxæ à veritate fallax veri larva detrahatur : à ratione prætenfum boni pallium eidem eripiatur , sicque nudata , animæ detestanda palam exponatur ; fieri nequit , ut illius lenocinans virus , imminuto nervo non multùm debilitetur , ac infractum vaneſcat ; adeóque ut exinde non plurimum nobis hac in pugna firmitatis accedat.

Præterea mens nostra (quæ debilis ejus abjectaque conditio est) si multa simul exigantur ab illa , mox ea impotentiam , nescio , quam prætexendo , rem imperatam tepidè solùm ac nauseanti diffidentia , quasi eventum desperans , aggreditur. At verò si unum solummodo separatim ei explendum imponas , eadem lætam in spem erecta , illud ipsum tanquam possibile sibi & facile exequi animosa constituit , ac æmulo ausu in rivale vitium generosa assurgit. Quod ipsum magnum armis pondus , speratæ autem victoriæ pernices alas addit.

Ex

Ex quo examinis hujus maxima in extirpandis navorum loliis efficacia, adeoque & præstantia abunde elucet; cum per illud, quantum hostibus virium decedit, tantum nobis felici auxilio accrescat.

II. Quid? quòd insuper ingenti nobis subsidio sit omnis generis virtutes animis inserendi. Cum enim voluntas non possit non affici, & pio motu propendere erga illud, quod unum semper & singillatim amandum ei, & sectandum intellectus proponit, ac diutino labore inculcat; manifestum est, maximo hanc praxin adminiculo esse ad eas eminenti in gradu consequendas.

II.
Et acquirendi virtutes.

Potens autem speciatim adjumentum est acquirendi solidam DEI ac nostri ipsius cognitionem, seu intimam quamdam tum propriæ infirmitatis ac imbecillitatis, tum Divinæ Bonitatis ac Misericordiæ notitiam. Quæ notio gemina est basis, cui tota perfectionis moles innititur. Quomo-

T 2

do

do autem duplex hoc bonum ex isto, quod suademus, exercitio eliciatur, ex mox dicendis patebit.

Ponamus, magno conatu huic te operi accingere, fixumque tibi esse non prius vela complicare, donec ope hujus industriæ etiam tu cum Saule *in virum alium muteris*. (y) Proin statuis singulari cura peculiare quoddam vitium per diei decursum vitare, aut aliquem adversæ virtutis actum exercere. Conceptum animi propositum ipso Christi sanguine, impresso velut sigillo obsignas: Cœlites rei testes facis; quin ultro, si fidem fallas, Nemesei plectendum te offers.

Et en! instituta sub meridiem mentis indagine, deprehendis, te nil horum, quæ tam firmiter decreveras, observasse, egisse, vitasse. Itaque dolens, & meliora proponis. Saltem à prandio rem effectui te daturum certò spondes. Et nihilominus sub vespere ad animi tribunal redux, in
iis

(y) 1. Reg. 10. v. 6.

iis ipsis iteratò prolapsum te compe-
ris, quæ corrigere adeò sanctè con-
stitueras.

Edic jam, an non hìc tuam debili-
tatem oculis manifestè usurpas? infi-
delitatem manibus palpas? miseriam,
fragilitatem, inconstantiam ipso opere
sentis, & exercitatè experiris? An non
tot lapsus deprehendendo, illorum nu-
merum computando, ac inter se con-
ferendo, rubore suffusus, ingemiscere
cogeris: ô ardens sanctitatis nostræ
zelotes DEUS! ah! paulò ante *juravi,*
& *statui custodire judicia justitiæ tuæ;*
(z) & en! mox iterum *dereliqui ju-*
stitias, quas proposui mihi: (aa) Petrum
imitatus, qui eadem nocte Christum
ter negaverat, quocum paulò ante *in*
carcerem & in mortem se iturum pro-
miserat. (bb)

Nempe omnis bona voluntas nostra
sicut luna mutatur, (cc) & quæ dilu-
culo *sicut flos egreditur,* statim iterum

T 3

conte-

(z) Psal. 118. v. 106. (aa) 2. Paral. 7. v. 19.
(bb) Luc. 22. v. 33. (cc) Eccli. 27. v. 12.

conteratur, & fugit velut umbra. (dd)
 O quàm practica hæc sui agnitio est!
 quàm fallax minimè speculum est, ex
 quo nostrum impotens nihilum toto
 se, absterfo omni fuce, tralucet.

Contrà verò hac ipsa occasione ad-
 mirari, & adorare discimus *divitias*
bonitatis, (ee) misericordiæ, ac patien-
 tiæ optimi Numinis, qua tot errores
 nostros clemens dissimulat, & toties
 delinquentes, non solùm non reprobat,
 fastidit, damnat; sed benignè sustinet,
 errantes etiam revocat, lapsos erigit,
 & velut filios paterno sinu complexus,
 amanter stringit, fovet, nutrit. Ex
 hac autem gemina DEI, suiq̃ue noti-
 tia, velut ex detecto paradisi fonte,
 ubere vena profluit intima cordis de-
 missio, ac omnimoda de propriis vi-
 ribus diffidentia, qua homo propriam
 infirmitatem multo usu expertus, &
 de ea plenè convictus, ob instabilem
 adeò vacillantis animi conditionem in-
 fra lutum se abjicit, contemnitq̃ue.
 Simul tamen divinam erga se benigni-
 tatem

(dd) Job. 14. v. 2. (ee) Rom. 2. v. 4.

tatem contemplando mentem attollit,
 & spei anchoram in gratia solidando
 se solatur illo Isajæ vaticinio: *qui spe-
 rant in Domino, mutabunt infirmitatem
 in fortitudinem, assument pennas sicut
 aquila, current ad perfectionis bravium,
 & non laborabunt: ambulabunt in virtu-
 tis semita, & non deficient.* (ff)

Præterea ope hujus exercitationis
 celerius nobis advenit optata animæ
 puritas, quæ à Christo inter octo bea-
 titudines reponitur illis verbis: *beatè
 mundo corde, quoniam ipsi DEUM vi-
 debunt.* (gg) Mentem autem puram
 cum nomino, thesaurum indico omni
 bonorum genere abundantem. Hæc
 enim est illud *speculum sine macula,*
 (hh) quod gratiæ radios fidelius col-
 ligit. Hæc illud *mare vitreum simile
 crystallo,* (ii) quod perenni malacia
 gaudet. Hæc illa *pretiosa margarita,*
 (ll) qua emitur *regnum DEI,* quod
 est *justitia, & pax, & gaudium in Spi-
 ritu*

T 4

ritu

(ff) Isa. 40. v. 31. (gg) Matth. 5. v. 8.
 (hh) Sap. 7. v. 26. (ii) Apoc. 4. v. 6. (ll)
 Matth. 13. v. 45.

ritu Sancto. (mm) Verbo: corde mundi sunt illi *beati*, qui soli peculiari prerogativa ad *cœnam nuptiarum Agni vocati sunt.* (nn) Qui soli singulari privilegio *sequuntur Agnum*, quocumque *ierit*, eò quòd *sine macula sint ante thronum DEI.* (oo) En! quanta bona hujus unius examinis industria pariat, dum solam nobis animi mundiciam affert.

Denique exercitium hoc permagnum acquirendæ sanctitudinis compendium est; dum enim uni virtuti hac particulari diligentia ita studemus, omnibus studemus. Et dum unam obtinemus, ob sororiam, quæ inter eas intercedit, connexionem omnium potimur. Nam perfectionis studium confecta ex pluribus annulis catena est. Quo fit, ut tracto uno, attrahantur & reliqui. Agite ergo, (ad æquitatem vestram appello) edicite, quid, quæso, solidius dici, quid efficacius afferri ad commendandam hujus

(mm) Rom. 14. v. 17. (nn) Ayoc. 19. v. 9.
(oo) Apoc. 14. v. 4. & 5.

ius praxis proficuum adeò præstantiam possit?

Itraque morem geramus S. P. Ignatio, ejus usum velut unum ex præcipuis virtutis solidæ adjumentis tantopere inculcanti. Reputemus apud nos, id ipsum hodie etiam nobis evenire, quod olim magno Judæ in somniis accidisse sacræ Paginæ memorant; animis, inquam, repræsentemus Ignatium (nam & *hic vir bellator est ab adolescentia sua*) (pp) protensa è cœlis dextera hanc methodum nobis velut *gladium aureum* porrigentem, ac illis ipsis, queis tunc Jeremias Machabæum, verbis nos animantem: *accipe sanctum gladium munus à DEO, in quo dejicies adversarios tuos.* (qq) Hic enim cum peculiari defectu singulariter bellandi modus est *gladius ille magnus ex utraque parte acutus*, (rr) *pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritûs, compagum quoque ac medullarum*, (ss) *eradicans*

(pp) 3. Reg. 17. v. 33. (qq) 2. Mach. 15. v. 16. & 17. (rr) Apoc. 1. v. 16, & c. 6. v. 4. (ss) Hebr. 4. v. 12.

dicans omnes etiam intimè infitas
navorum fibras. Est quoque *mu-*
nus à DEO prorsus excellens; cùm
sit unum ex efficacissimis vitia extir-
pandi remediis.

Itaque sicut tunc *his sermonibus bonis*
valde exhortati Juvenum animi statue-
runt dimicare, & conflagere fortiter;
(tt) ita & nos hoc gladio spiritus arma-
ti, (uu) hac armatura fortium muniti,
(xx) decernamus animosè præliari præ-
lia Domini, (yy) animique hostes fun-
ditus profligare. Nec inferamus crimen
glorie nostræ, ut fugiamus ab eis; (zz)
neque citiùs à pugna desistamus, donec
penitus deleantur. (w)

At dices : quid opus est singulari
cum vitiorum quolibet certamine?
Universa simul, præcipitata omni mo-
ra, junctim aggrediar, ac una vi, uno
impetu fracta, unico die internecina
clade cuncta audax exterminabo. Ve-
rùm

(tt) 2. Mach. 15. v. 17. (uu) Eph. 6. v. 17.
(xx) Cant. 4. v. 4. (yy) 1. Reg. 25. v. 28.
(zz) 1. Mach. 9. v. 10. (w) Deut. 7. v. 23.

rùm ô temerarie! etiam tibi dictum existima, quod olim à Moysè Israeli: *non poteris eos delere pariter, sed paulatim, atque per partes consumes eos;* (aaa) *majores enim, & fortiores te sunt.* (bbb) *non vales resistere, nec pugnare adversus eos,* (ccc) *in unum manipulum sociatos.* Nisi allatæ praxis solertia eorum vires diviseris, actum ages: Sisyphi saxum volves. Post diuturnum laborem etiam tu cum Christi discipulis lamentari cogeris: *per totam noctem laborantes nihil cepimus.* (ddd)

Sic itaque, ô perspicax mentium scrutator DEUS! agnitæ veritati palmam victus cedo. Utar deinceps quotidie, quamdiu vixero, hoc tam insigni adjumento obtinendæ brevi tempore perfectionis. Illud posthac mihi erit (Superos testes volo) *firmamentum virtutis acquirendæ; tegimen ardoris concepti, umbraculum contra pedicas dæmonis meridiani, & adjutorium con-*
tra

(aaa) Deut. 7. v. 22. (bbb) Deut. 11. v. 23.
(ccc) 1. Reg. 17. v. 33. (ddd) Luc. 9. v. 5.

tra pericula gravioris casûs; quin imò erit mihi gradus *exaltans animam*, *fidus illuminans oculos*, *pharmacum dans sanitatem & vitam & benedictionem*: (eee) sanitatem mentis, vitam gratiæ, gloriæ benedictionem.

§. II.

*Examiniis particularis usus
seu praxis.*

I.
*De ejus
materia.*

I. **A**Ntequam hanc declarem, ordo postulat, ut priùs explicem, quibus de rebus instituendum id sit. Illius ergo materia erit 1. ille speciatim defectus, qui præ aliis nos infestat, cordique dominatur; qui veluti dux aliorum & antesignanus est: à quo tanquam radice ferè omnes alii fœcundo germine enascuntur: qui maximè noceivus nobis, & majori consequendæ perfectionis impedimento est; qui denique nos proximè ad lethalem noxam perducit, viamque ad illam